

70.yıl

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

YATIRIM

TEŞVİK

BÜLTENİ

2022
İKİNCİ ÇEYREK

Çerkezköy fabrikamızda
robot yatırımlarımıza devam ederek
üretim hatlarımızı modernleştiriyoruz

Yılmaz Redüktör San. Tic. A.Ş.
Atatürk, Lozan Cd. No:17, 34522 Esenyurt/İstanbul
Tel : +90 212 886 90 00
E-Posta yilmaz@yr.com.tr

www.yr.com.tr

İÇİNDEKİLER

- I DÜNYA VE TÜRKİYE'DE YATIRIM ORTAMI
- II TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ
- III TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ
- IV YATIRIM TEŞVİKİNE GENEL BAKIŞ

47.18

+5.97

17.14

24.25

I

DÜNYA VE TÜRKİYE'DE YATIRIM ORTAMI

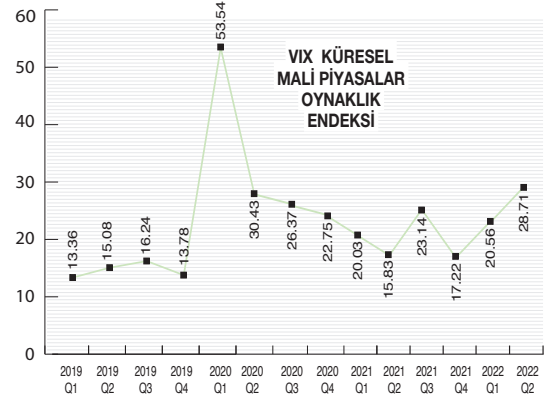
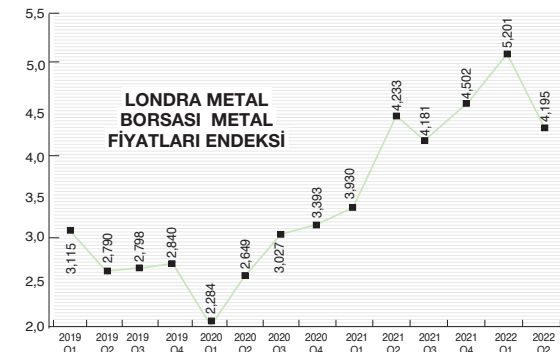
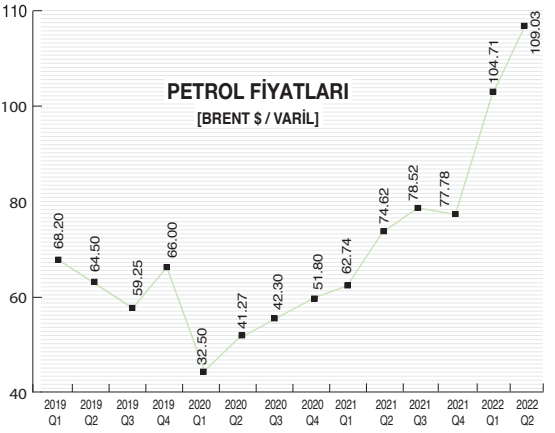
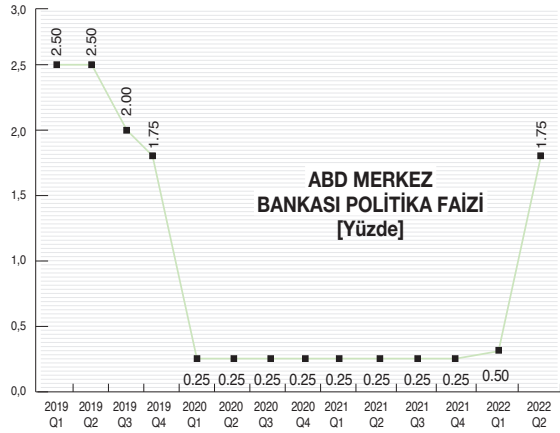
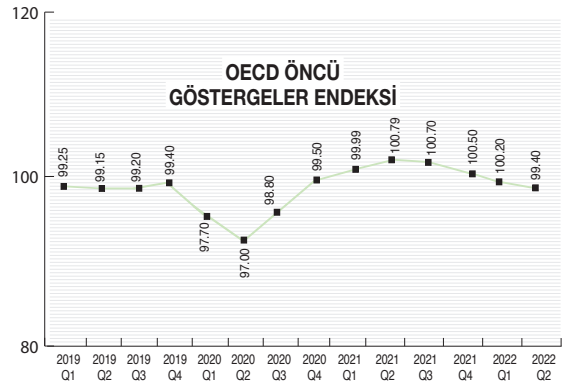
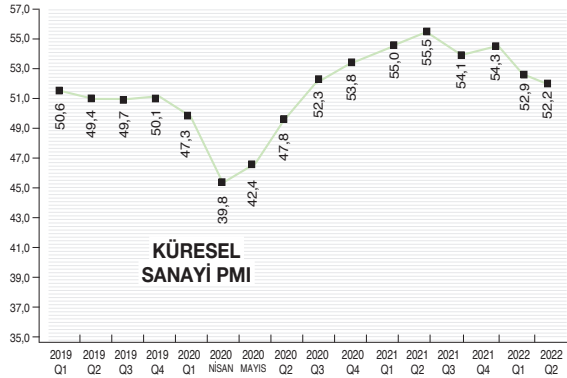
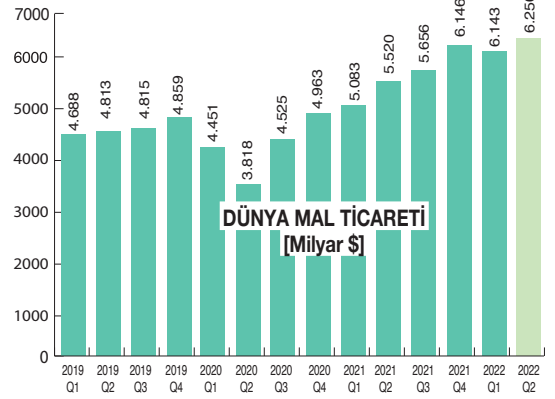
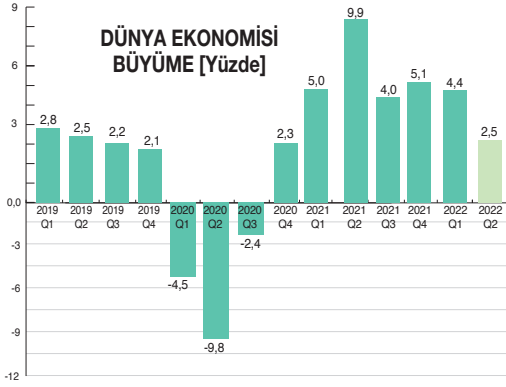
Ekonomiye Genel Bakış

5.45

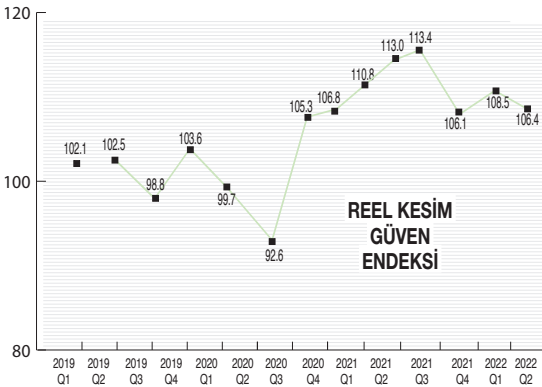
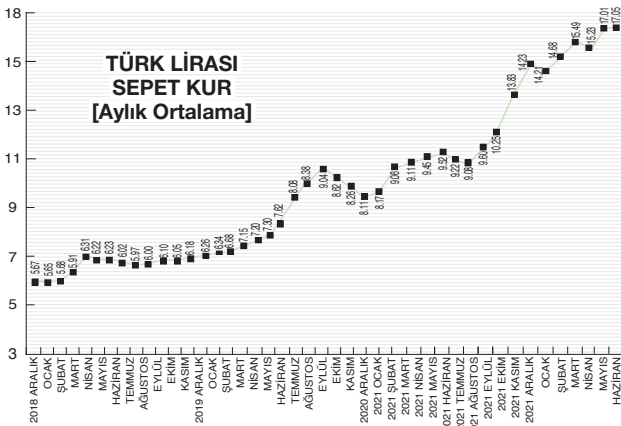
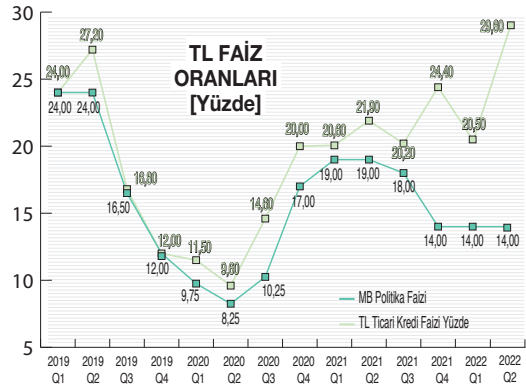
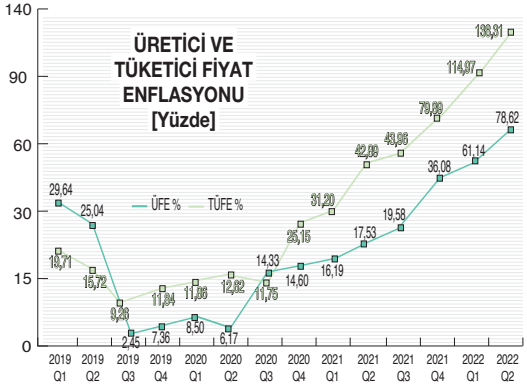
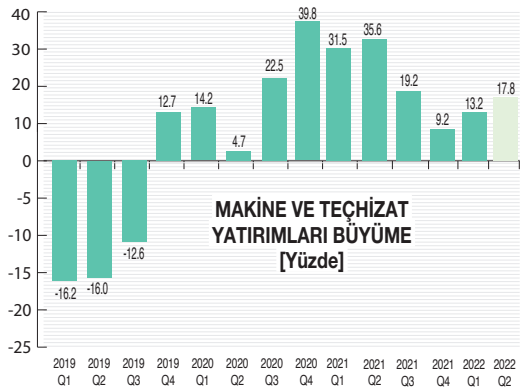
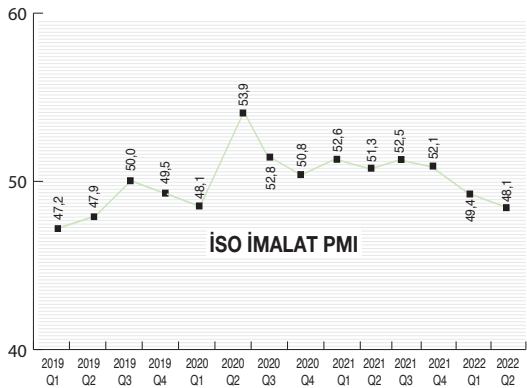
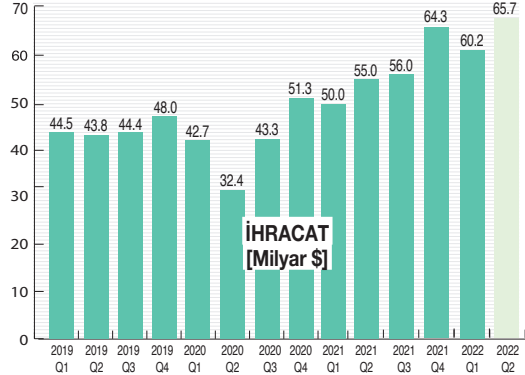
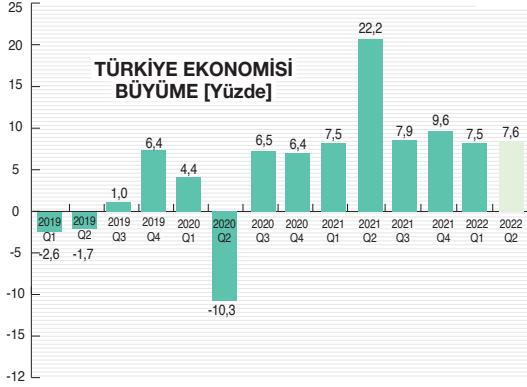
DÜNYA VE TÜRKİYE'DE YATIRIM ORTAMI

DÜNYADA YATIRIM ORTAMI

DÜNYA VE TÜRKİYE'DE YATIRIM ORTAMI

TÜRKİYE'DE YATIRIM ORTAMI

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN ANALİZİ

Türkiye'de verilen yatırım teşvik belgeleri, 2021-2022 yıllarının 2. çeyrek dönemlerinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan veriler esas alınarak analiz edilmektedir.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

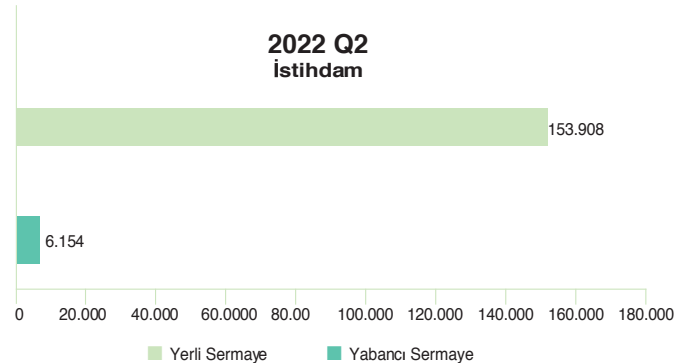
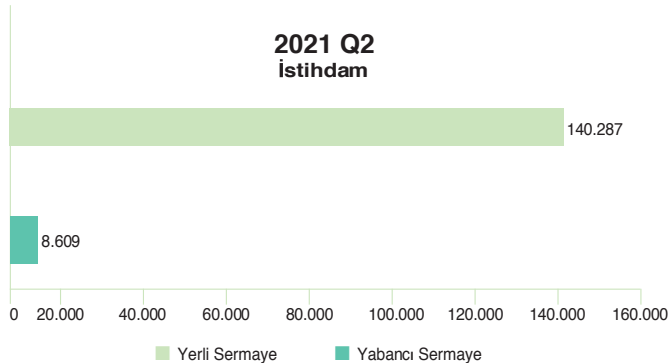
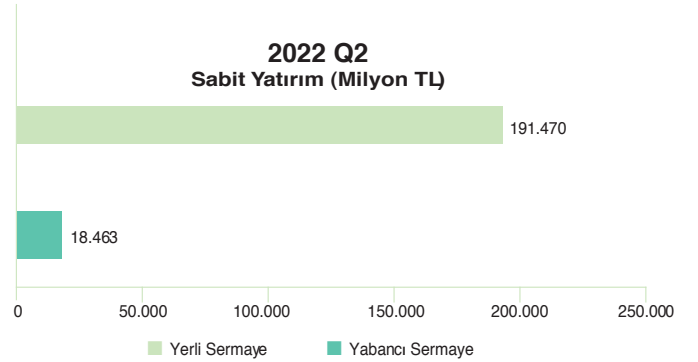
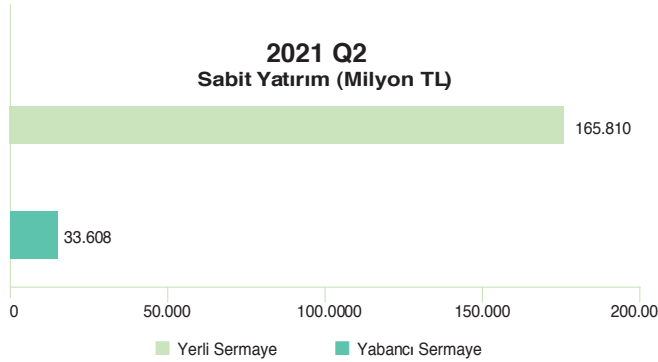
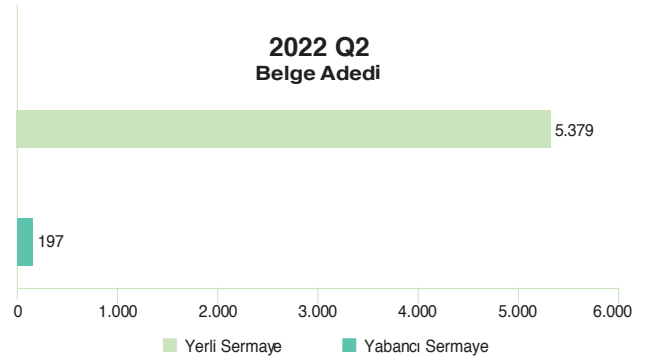
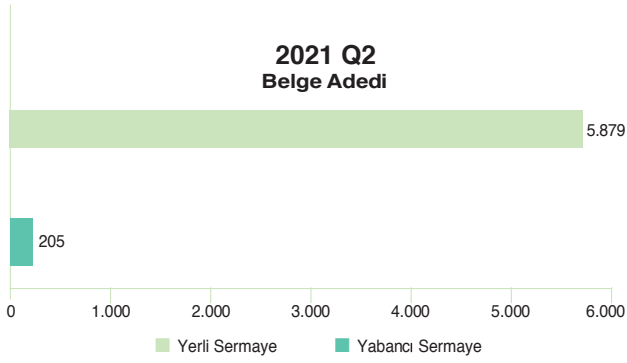
TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNE GENEL BAKIŞ

2021 ve 2022 yılları 2. çeyrek dönemlerinde verilen yatırım teşvik belgelerinin adet, yatırımın tutarı, sermaye cinsi ve yarattığı istihdam kırılımını inceledik.

Sermaye Türü	2021 Q2			2022 Q2		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	205	33.608	8.609	197	18.463	6.154
Yerli Sermaye	5.879	165.810	140.287	5.379	191.470	153.908
Genel Toplam	6.084	199.418	148.896	5.576	209.933	160.062

2021 yılı 2. çeyreğinde 6.084 adet, 2022 yılı 2. çeyreğinde ise 5.576 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Belge sayısında %8'lik bir düşüş olmuştur.

2022 yılının 2. çeyreğinde 2021 yılı 2. çeyreğine göre yatırım tutarı açısından %5 artış meydana gelmiştir.

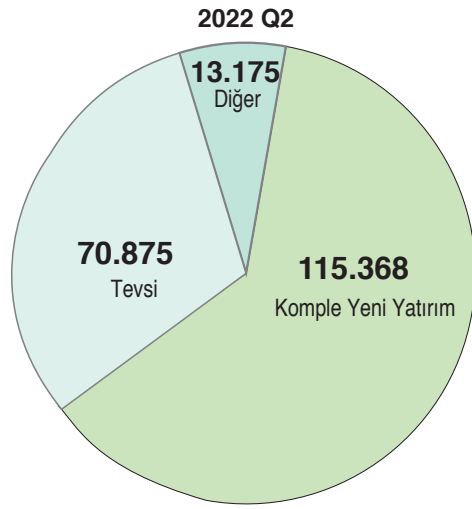
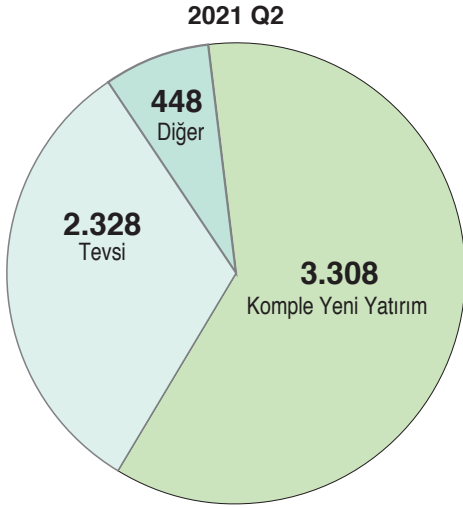

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

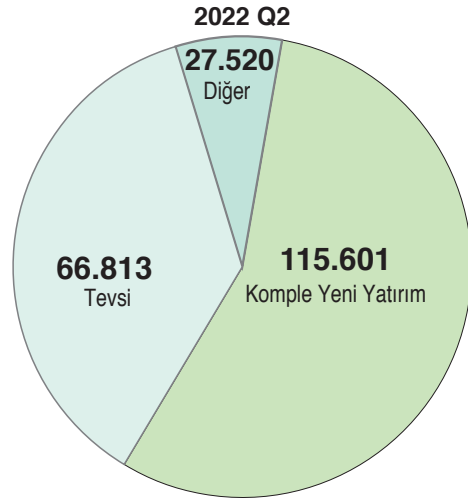
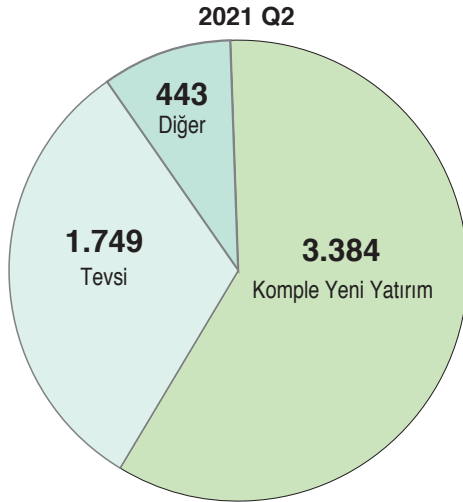
	2021 Q2			2022 Q2		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Komple Yeni Yatırım	3.308	115.368	105.104	3.384	115.601	117.191
Tevsi	2.328	70.875	40.272	1.749	66.813	37.940
Diğer	448	13.175	3.520	443	27.520	4.931
Genel Toplam	6.084	199.418	148.896	5.576	209.933	160.062

*Diğer; Modernizasyon, ürün çeşitlendirme gibi hizmetleri kapsamaktadır.

BELGE ADEDİ

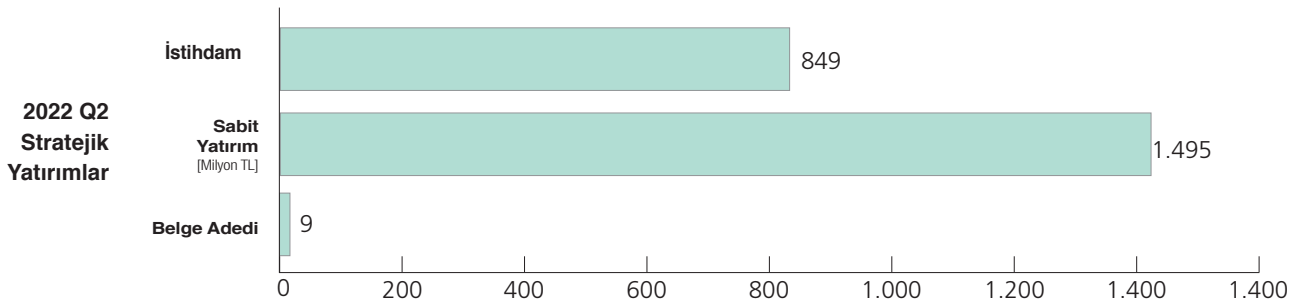
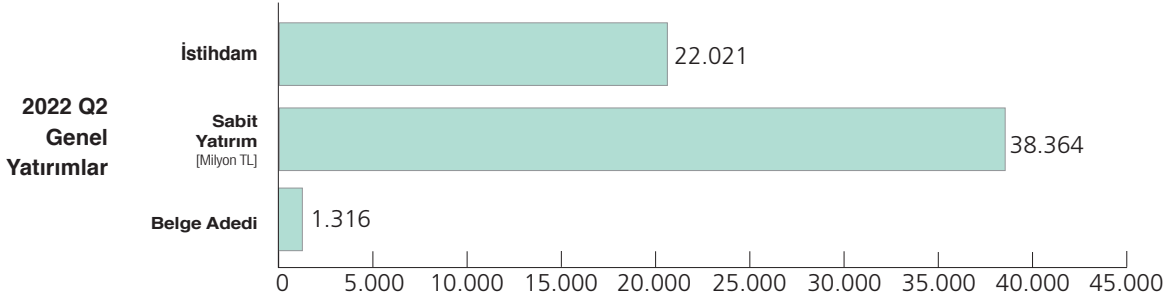
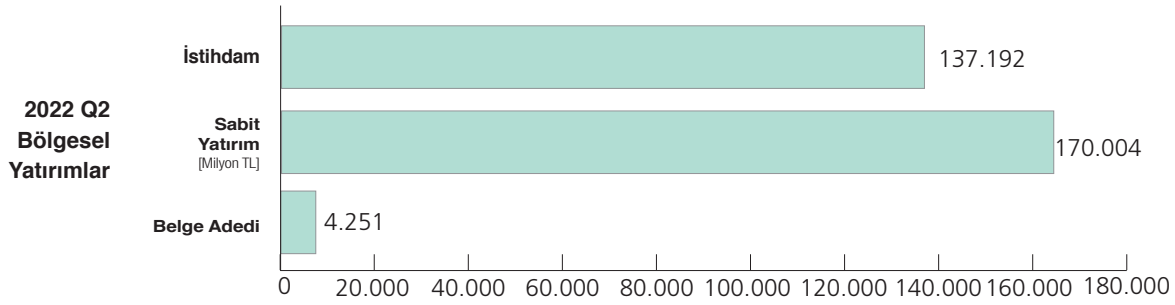
SABİT YATIRIM [Milyon TL]

- 2021 ve 2022 yıllarının 2. çeyreklerinde en çok komple yeni yatırım cinsli yatırımlar ağırlık kazanmıştır
- 2021 yılının 2. çeyreğinde 2022 yılının 2. çeyreğine göre daha fazla yatırım teşvik belgesi verilmiş olurken, verilen yatırım tutarı %5 artmıştır.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

Sermaye Türü	BÖLGESEL YATIRIMLAR			GENEL YATIRIMLAR			STRATEJİK YATIRIMLAR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	143	16.713	5.150	53	1.631	954	1	119	50
Yerli Sermaye	4.108	153.361	132.042	1.263	36.733	21.067	8	1.376	799
Genel Toplam	4.251	170.074	137.192	1.316	38.364	22.021	9	1.495	849

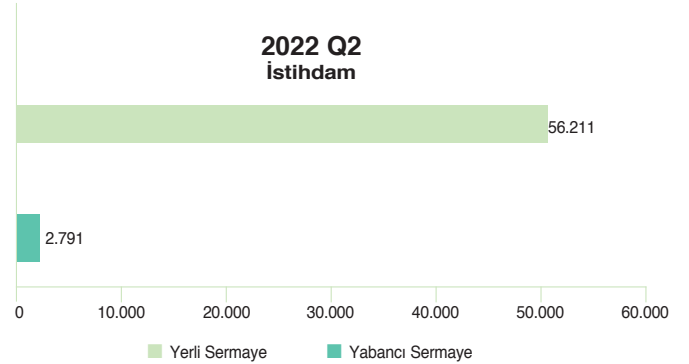
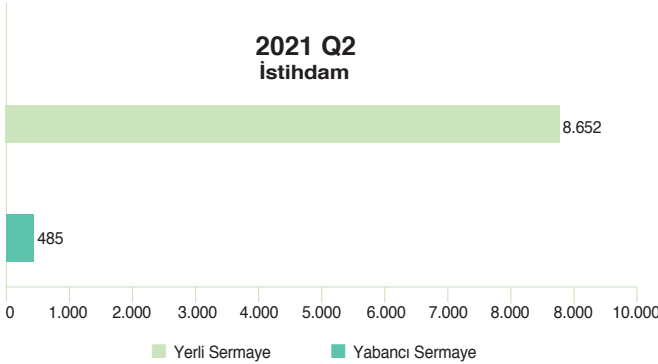
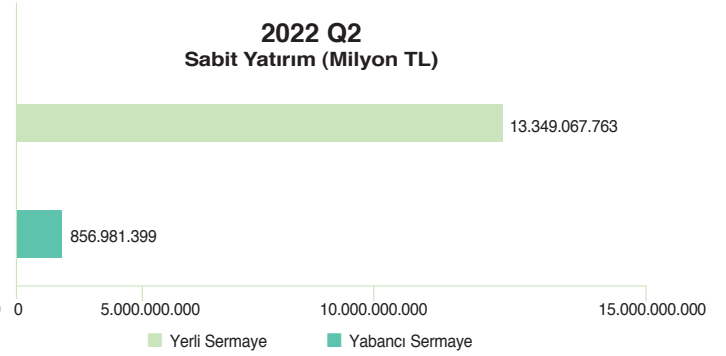
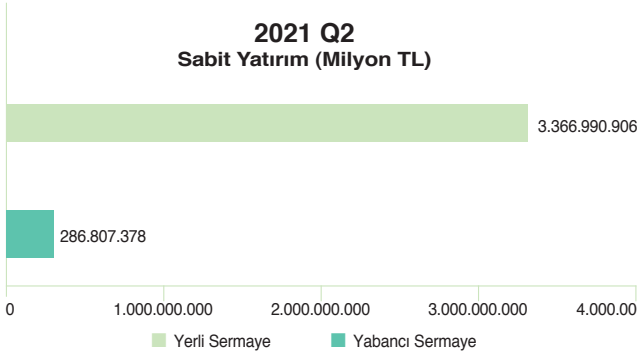
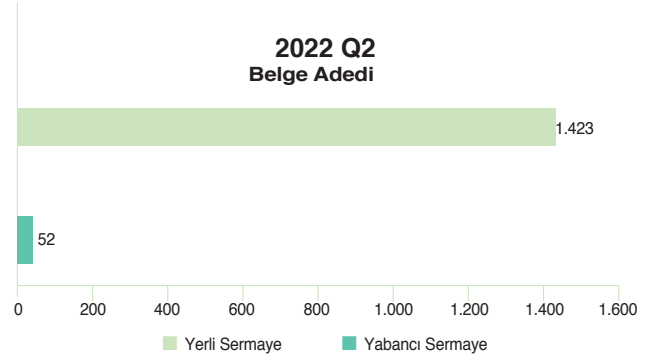
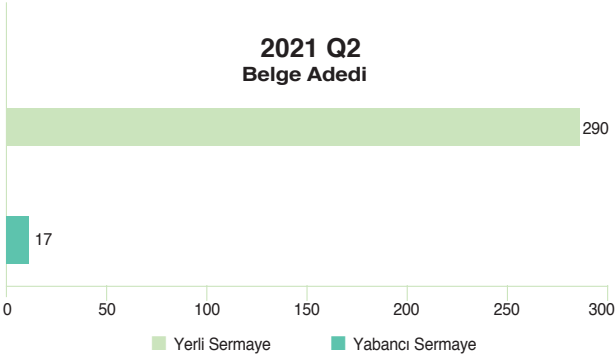
YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

İPTAL EDİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNE GENEL BAKIŞ

□ 2021 ve 2022 yılları 2. çeyrek dönemlerinde iptal edilen yatırım teşvik belgelerinin adet, yatırımın tutarı, sermaye cinsi ve yarattığı istihdam kırılımını inceledik.

Sermaye Türü	2021 Q2			2022 Q2		
	İptal Edilen Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	İptal Edilen Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	17	286.807.378	485	52	856.981.399	2.791
Yerli Sermaye	290	3.366.990.906	8.652	1.423	13.349.067.763	56.211
Genel Toplam	307	3.653.798.284	9.137	1.475	14.206.049.162	59.002

- 2021 yılı 2. çeyreğinde 307 adet, 2022 yılı 2. çeyreğinde ise 1.475 adet yatırım teşvik belgesi iptal edilmiştir. Belge sayısında %380'lik bir değişim olmuştur.
- 2022 yılının 2. çeyreğinde, 2021 yılı 2. çeyreğine göre iptal edilen yatırım teşvik belgelerinde yatırım tutarı açısından % 288 değişim meydana gelmiştir.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ BÖLGESEL ANALİZ VE İSTATİSTİKLERİ

2021 Q2

2021 - Q2 1. Bölge			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	123	31.136	6.219
Yerli Sermaye	2.719	89.399	45.551
Genel Toplam	2.842	120.535	51.770

2022 Q2

2022 - Q2 1. Bölge			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	95	14.609	3.778
Yerli Sermaye	874	26.256	17.872
Toplam	969	40.866	21.650

2021 - Q2 2. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	29	1.015	398
Yerli Sermaye	1.030	27.431	19.821
Genel Toplam	1.059	28.446	20.219

2022 - Q2 2. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	34	1.984	807
Yerli Sermaye	375	12.678	8.260
Toplam	409	14.662	9.067

2021 - Q2 3. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	31	318	306
Yerli Sermaye	862	23.519	18.637
Genel Toplam	893	8.398	6.415

2022 - Q2 3. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	31	1.009	470
Yerli Sermaye	301	12.379	7.737
Toplam	332	13.388	8.207

2021 - Q2 4. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	11	998	1.507
Yerli Sermaye	334	9.167	8.873
Genel Toplam	345	10.165	10.380

2022 - Q2 4. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	13	230	509
Yerli Sermaye	189	3.850	5.813
Toplam	202	4.079	6.322

2021 - Q2 5. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	7	49	51
Yerli Sermaye	298	7.780	8.733
Genel Toplam	305	7.830	8.784

2022 - Q2 5. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	15	452	375
Yerli Sermaye	174	6.625	7.406
Toplam	189	7.077	7.781

2021 - Q2 6. Bölge

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	4	92	128
Yerli Sermaye	634	8.474	38.637
Genel Toplam	638	8.566	38.765

2022 - Q2 6. Bölge

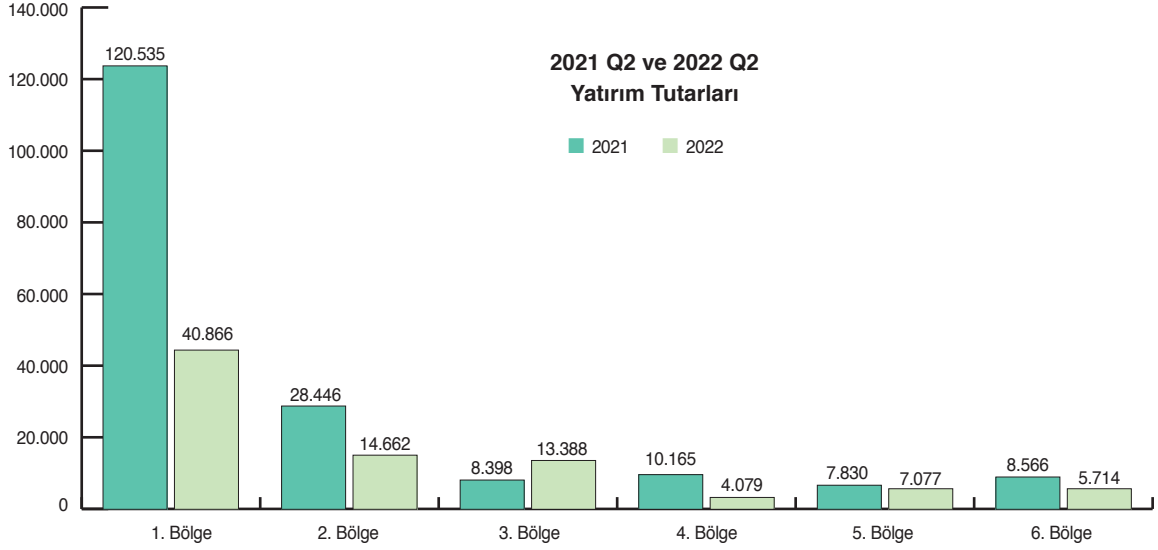
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	8	175	210
Yerli Sermaye	278	5.539	20.080
Toplam	286	5.714	20.290

*Muhtelif Bölgeye 2 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Yatırımın tutarı 39 milyon olup, 35 kişiye istihdam sağlanmıştır.

*Muhtelif Bölgeye 1 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. Yatırımın tutarı 1.1 milyon olup, 300 kişiye istihdam sağlanmıştır.

- En fazla yatırım teşviki alan bölge her iki yılın 2. çeyreklerinde 1. Bölge olmuştur. Bunun sebebi, 1. Bölgede yer alan illerin nüfus yoğunluğu açısından kalabalık ve aynı zamanda sanayinin bel kemiğini oluşturuyor olmasıdır.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

- 2021 ve 2022 yıllarının 2. çeyreklerinde verilen yatırım teşvik belgelerindeki toplam yatırım teşvik tutarlarını karşılaştırdığımızda sadece 3. bölgede yatırım tutarının arttığını diğer bölgelerde hem belge adedi hem de yatırım tutarı olarak azalma gözlenmektedir.
- 2022 yılının 2. çeyreğinde en az yatırım tutarı verilen ve en az istihdam sağlanan bölge 4. Bölge olmuştur.

BÖLGELERİN DAĞILIMI					
1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Aydın	Adana	Afyonkarahisar	Bayburt	Adıyaman
Antalya	Balıkesir	Burdur	Aksaray	Çankırı	Ağrı
Bursa	Bilecik	Düzce	Amasya	Erzurum	Ardahan
Eskişehir	Bolu	Gaziantep	Artvin	Giresun	Batman
İstanbul	Çanakkale	Karaman	Bartın	Gümüşhane	Bingöl
İzmir	Denizli	Kırıkkale	Çorum	Kahramanmaraş	Bitlis
Kocaeli	Edirne	Kütahya	Elazığ	Kilis	Diyarbakır
Muğla	Isparta	Mersin	Erzincan	Niğde	Hakkari
Tekirdağ	Karabük	Samsun	Hatay	Ordu	Iğdır
	Kayseri	Trabzon	Kastamonu	Osmaniye	Mardin
	Kırklareli	Rize	Kırşehir	Sinop	Muş
	Konya	Uşak	Malatya	Tokat	Siirt
	Manisa	Zonguldak	Nevşehir	Tunceli	Şanlıurfa
	Sakarya		Sivas	Yozgat	Şırnak
	Yalova				Van
					Bozcada, Gökçeada

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ SEKTÖREL ANALİZ VE İSTATİSTİKLERİ

2021 - Q2 ENERJİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Istihdam
Yabancı Sermaye	5	833	73
Yerli Sermaye	355	12.600	2.317
Genel Toplam	360	13.433	2.390

2022 - Q2 ENERJİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Istihdam
Yabancı Sermaye	20	286	30
Yerli Sermaye	849	16.229	1.664
Toplam	869	16.515	1.694

2021 - Q2 HİZMETLER			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Istihdam
Yabancı Sermaye	13	1.494	473
Yerli Sermaye	601	52.026	16.276
Genel Toplam	614	53.520	16.749

2022 - Q2 HİZMETLER			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Istihdam
Yabancı Sermaye	17	11.470	1.855
Yerli Sermaye	574	31.581	22.593
Toplam	591	43.051	24.448

2021 - Q2 İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Istihdam
Yabancı Sermaye	174	29.017	7.618
Yerli Sermaye	4.330	94.306	112.486
Genel Toplam	4.504	123.323	120.104

2022 - Q2 İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Istihdam
Yabancı Sermaye	151	6.457	4.072
Yerli Sermaye	3.635	124.205	121.834
Toplam	3.786	130.662	125.906

2021 - Q2 MADENCİLİK			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Istihdam
Yabancı Sermaye	5	2.207	367
Yerli Sermaye	156	3.944	5.066
Genel Toplam	161	6.151	5.433

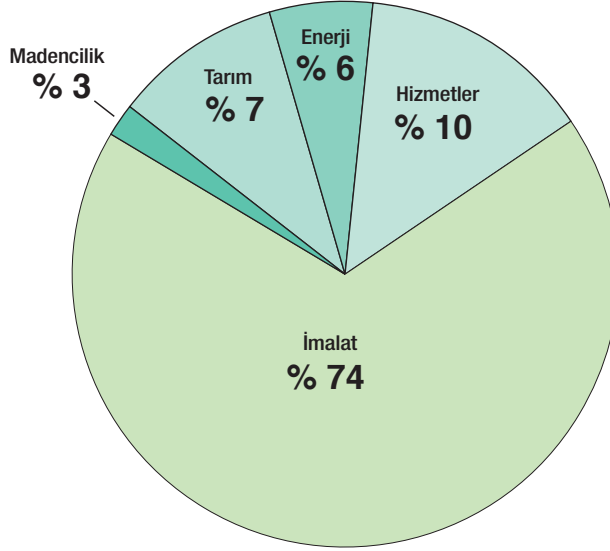
2022 - Q2 MADENCİLİK			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Istihdam
Yabancı Sermaye	4	73	62
Yerli Sermaye	151	15.450	5.296
Toplam	155	15.523	5.358

2021 - Q2 TARIM			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Istihdam
Yabancı Sermaye	8	57	78
Yerli Sermaye	437	2.933	4.142
Genel Toplam	445	2.991	4.220

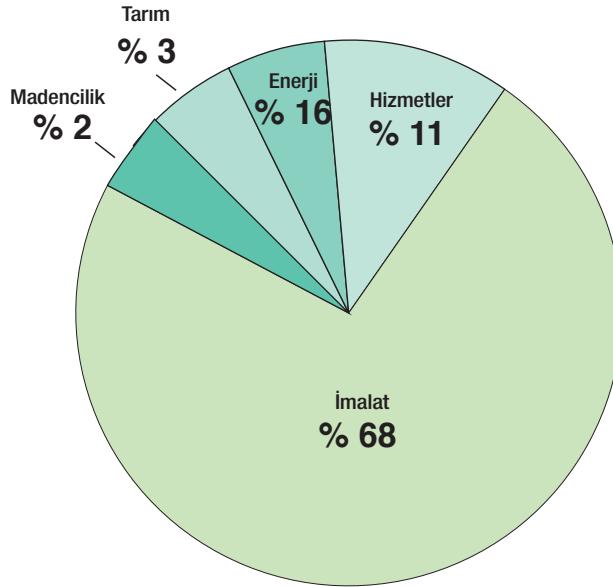
2022 - Q2 TARIM			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	Istihdam
Yabancı Sermaye	5	177	135
Yerli Sermaye	170	4.005	2.521
Toplam	175	4.182	2.656

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

**2021
Q2**

**2022
Q2**

- ❑ 2021 ve 2022 yılları 2. çeyrek dönemlerinde tüm parametreler bazında (belge adedi, sabit yatırım tutarı, istihdam) en çok yatırım teşviki alan sektör İmalat Sanayidir.
- ❑ 2022 yılı 2.çeyrekte İmalat sanayi için düzenlenen teşvik belgesi adedi 2021 yılı 2. çeyreğe göre %16 azalarak 3.786 adet olmuştur. Aynı dönemde imalat sanayi için düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin tüm sektörler içindeki oranı %68 seviyesinde kalmıştır.
- ❑ 2021 ve 2022 yılları 2. çeyrek dönemlerinde belge adedi bazında en az yatırım teşviki alan sektör Madencilik'tir. 2021 ve 2022 yılları 2. çeyrek dönemlerini karşılaştırdığımızda Madencilik sektörünün payı ve Tarım sektörünün payı azalmıştır.
- ❑ 2021 yılı 2. çeyreğinde payı %5 olan Enerji sektörü, 2022 yılı 2.çeyreğinde %16 olmuştur.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ- İMALAT SANAYİİ – ALT KIRILIM

2022 - Q2 ANA METAL SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	5	315.389.258	269
Yerli Sermaye	110	4.979.472.478	3.885
Toplam	115	5.294.861.736	4.154

2022 - Q2 ELEKTRİKLİ TEÇHİZAT VE ELEK. ÜRÜNLER SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	15	837.424.669	330
Yerli Sermaye	153	4.993.117.287	2.937
Toplam	168	5.830.541.956	3.267

2022 - Q2 GIDA ÜRÜNLERİ SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	23	634.375.788	321
Yerli Sermaye	366	10.061.180.857	9.485
Toplam	389	10.695.556.645	9.806

2022 - Q2 GİYİM EŞYALARI SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	3	27.932.756	381
Yerli Sermaye	358	4.284.849.395	51.495
Toplam	361	4.312.782.151	51.876

2022 - Q2 KARA, DENİZ TAŞITLARI VE YAN SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	15	640.738.912	946
Yerli Sermaye	182	13.561.794.768	7.347
Toplam	197	14.202.533.680	8.293

2022 - Q2 KİMYASAL ÜRÜNLER, PLA. VE KAÜÇÜK ÜR. SAN.			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	29	1.211.627.808	454
Yerli Sermaye	567	16.200.289.101	10.011
Toplam	596	17.411.916.909	10.465

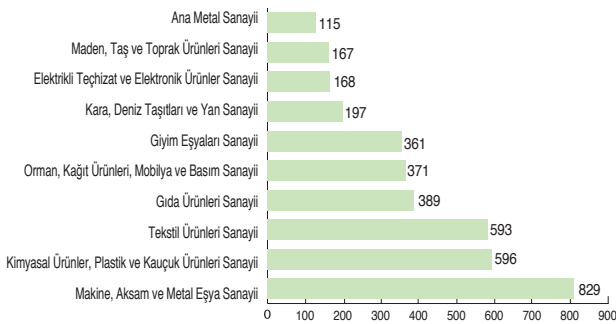
2022 - Q2 MADEN, TAŞ VE TOPRAK ÜRÜNLERİ SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	4	308.970.883	55
Yerli Sermaye	163	10.249.070.493	4.283
Toplam	167	10.558.041.376	4.338

2022 - Q2 MAKİNE, AKSAM VE METAL EŞYA SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	18	521.371.514	430
Yerli Sermaye	811	12.101.505.499	11.566
Toplam	829	12.622.877.013	11.996

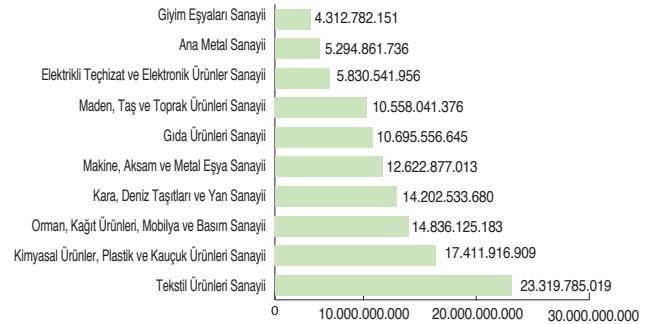
2022 - Q2 ORMAN, KAĞIT ÜRÜNLERİ, MOBİLYA VE BASIM SAN.			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	17	616.880.804	354
Yerli Sermaye	354	14.219.244.379	7.410
Toplam	371	14.836.125.183	7.764

2022 - Q2 TEKSTİL ÜRÜNLERİ SANAYİİ			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım	İstihdam
Yabancı Sermaye	22	659.151.138	532
Yerli Sermaye	571	22.660.633.881	13.895
Toplam	593	23.319.785.019	14.427

2022 - Q2 Yatırım Teşvik Belge Adedine Göre İmalat Sektörü Alt Kırımlar

2022 - Q2 Yatırım Tutarlarına Göre İmalat Sektörü Alt Kırımlar

- İmalat Sanayii'nin alt kırılımlarını incelediğimizde en çok Makine, Aksam ve Metal Eşya Sanayii 'ne yatırım teşvik belgesi verilirken en fazla yatırım teşvik tutarını Tekstil Ürünleri Sanayii almıştır.
- En az yatırım teşvik belgesi alan imalat alt sektörü ise; Ana Metal Sanayii olurken en az yatırım teşvik tutarını alan sektör Giyim Eşyaları Sanayii'dir.
- 2022 Yılı 2.çeyreğinde en çok istihdam yaratan sektör Giyim Eşyaları Sanayii'dir.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ İMALAT SANAYİİ - BÖLGESEL DAĞILIM

2021 - Q2 1. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	106	27.432	5.379
Yerli Sermaye	2.145	41.083	35.098
Toplam	2.251	68.514	40.477

2022 - Q2 1. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	72	2.950	1.908
Yerli Sermaye	1.643	46.906	33.214
Toplam	1.715	49.855	35.122

2021 - Q2 2. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	26	989	392
Yerli Sermaye	800	22.461	16.315
Toplam	826	23.450	16.707

2022 - Q2 2. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	28	1.921	781
Yerli Sermaye	611	32.815	16.402
Toplam	639	34.736	17.183

2021 - Q2 3. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	25	284	274
Yerli Sermaye	552	15.999	12.366
Toplam	577	16.283	12.640

2022 - Q2 3. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	23	864	378
Yerli Sermaye	478	18.842	12.796
Toplam	501	19.706	13.174

2021 - Q2 4. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	7	177	1.398
Yerli Sermaye	189	6.126	6.969
Toplam	196	6.303	8.367

2022 - Q2 4. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	4	75	90
Yerli Sermaye	248	6.945	11.893
Toplam	252	7.020	11.983

2021 - Q2 5. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	6	43	47
Yerli Sermaye	167	5.238	7.294
Toplam	173	5.282	7.341

2022 - Q2 5. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	12	392	312
Yerli Sermaye	242	10.158	12.654
Toplam	254	10.549	12.966

2021 - Q2 6. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	4	92	128
Yerli Sermaye	477	3.399	34.444
Toplam	481	3.491	34.572

2022 - Q2 6. Bölge - İMALAT			
Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Yabancı Sermaye	8	175	210
Yerli Sermaye	413	8.540	34.875
Toplam	421	8.715	35.085

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

2021 ve 2022 yılları 2. çeyrek dönemlerinde en fazla yatırım teşvik belgesi imalat sanayi sektörüne verilmiştir.

Verilen teşvik belgelerine baktığımızda 2021 yılı 2.çeyreğinde 4.504 adet İmalat sektörüne yatırım teşvik belgesi verilirken, 2022 yılı 2. çeyreğinde ise 3.786 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir.

2021 ve 2022 yılları 2. çeyrek dönemlerini karşılaştığımızda imalat sanayine verilen yatırım teşvik belge adedi 2022 yılı 2. çeyreğinde %16 azalmıştır.

2022 yılı 2. çeyreğinde 1.bölgeye verilen yatırım teşvik tutarı diğer bölgelerle karşılaştırıldığında en fazla tutarı almıştır. En az yatırım tutarını ise 4.bölge almıştır.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ EN FAZLA TEŞVİK ALAN 1. BÖLGENİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

2022 - Q2 - ANKARA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	38	303
Hizmetler	47	1.864
İmalat	236	5.639
Madencilik	0	0
Tarım	3	205
Genel	324	8.010

2022 - Q2 - ANTALYA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	24	159
Hizmetler	48	18.264
İmalat	41	982
Madencilik	5	205
Tarım	33	428
Genel	151	20.038

2022 - Q2 - BURSA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	36	1.241
Hizmetler	9	163
İmalat	315	7.224
Madencilik	2	7
Tarım	4	81
Genel	366	8.716

2022 - Q2 - ESKİŞEHİR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	15	153
Hizmetler	3	41
İmalat	46	2.643
Madencilik	10	213
Tarım	5	144
Genel	79	3.195

2022 - Q2 - İSTANBUL		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	8	64
Hizmetler	73	3.334
İmalat	520	7.837
Madencilik	1	16
Tarım	1	7
Genel	603	11.258

2022 - Q2 - İZMİR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	37	288
Hizmetler	28	2.284
İmalat	247	7.727
Madencilik	3	74
Tarım	9	130
Genel	324	10.503

2022 - Q2 - KOCAELİ		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	11	169
Hizmetler	17	1.942
İmalat	168	10.026
Madencilik	0	0
Tarım	1	18
Genel	197	12.153

2022 - Q2 - MUĞLA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	2	36
Hizmetler	20	1.869
İmalat	17	1.922
Madencilik	13	2.191
Tarım	2	36
Genel	54	6.054

2022 - Q2 - TEKİRDAĞ		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	7	67
Hizmetler	5	278
İmalat	125	5.856
Madencilik	2	160
Tarım	2	40
Genel	141	6.401

*1.Bölgeye 2.239 adet teşvik verilmiştir.

- İstanbul %27
- Bursa %16
- Ankara %14
- İzmir %14
- Antalya %7
- Kocaeli %9
- Tekirdağ %6
- Eskişehir %4
- Muğla %2

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

2022 yılı 2. çeyreğinde en fazla teşvik alan sektör İmalat sanayi olup, payı %64'tür.

Verilen teşvik belgelerinde 2022 yılı 2. çeyreğinde 1.Bölgede genel olarak Madencilik ve Tarım sektörlerine daha az talep olmuştur.

2022 yılı 1. çeyreğinde en çok yatırım teşvik belgesini İstanbul, Bursa ve Ankara illeri almıştır.

1.Bölgenin il bazında dağılımına baktığımızda en az teşvik alan iller Eskişehir ve Muğla'dır.

2022 yılı 2. çeyreğinde Enerji yatırımlarının payı 1. bölgeye verilen toplam belge içerisinde %8'dir.

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ YATIRIM TUTARINA GÖRE İLK 10 İL

2022 - Q2 - ANTALYA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	24	159
Hizmetler	48	18.264
İmalat	41	982
Madencilik	5	205
Tarım	33	428
Genel	151	20.038

2022 - Q2 - KOCAELİ		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	11	169
Hizmetler	17	1.942
İmalat	168	10.026
Madencilik	0	0
Tarım	1	18
Genel	197	12.153

2022 - Q2 - İSTANBUL		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	8	64
Hizmetler	73	3.334
İmalat	520	7.837
Madencilik	1	16
Tarım	1	7
Genel	603	11.258

2022 - Q2 - İZMİR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	37	288
Hizmetler	28	2.284
İmalat	247	7.727
Madencilik	3	74
Tarım	9	130
Genel	324	10.503

2022 - Q2 - BURSA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	36	1.241
Hizmetler	9	163
İmalat	315	7.224
Madencilik	2	7
Tarım	4	81
Genel	366	8.716

2022 - Q2 - ANKARA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	38	303
Hizmetler	47	1.864
İmalat	236	5.639
Madencilik	0	0
Tarım	3	205
Genel	324	8.010

2022 - Q2 - GAZİANTEP		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	28	623
Hizmetler	8	188
İmalat	151	6.217
Madencilik	0	0
Tarım	0	0
Genel	187	7.029

2022 - Q2 - ADANA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	36	569
Hizmetler	15	539
İmalat	102	3.127
Madencilik	3	65
Tarım	12	120
Genel	168	4.419

2022 - Q2 - KONYA		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	84	1.239
Hizmetler	10	244
İmalat	129	2.540
Madencilik	5	175
Tarım	1	20
Genel	229	4.220

2022 - Q2 - DİYARBAKIR		
	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)
Enerji	26	306
Hizmetler	11	354
İmalat	111	1.962
Madencilik	1	20
Tarım	1	15
Genel	150	2.657

İlk 10 ilin Toplam Yatırım Teşvik Tutarı İçerisindeki Payları

- Antalya %22
- Kocaeli %13
- İstanbul %12
- İzmir %12
- Bursa %10
- Ankara %9
- Gaziantep %8
- Adana %5
- Konya %5
- Diyarbakır %3

YATIRIM TEŞVİK ANALİZLERİ

2022 yılı 2. eyreğinde toplamda verilen yatırım teŐvikinın tutarı 209.9 milyar TL'dir. İlk 10 ile verilen yatırım teŐvikinın tutarı ise 89 milyar TL'dir.

2022 yılı 2. eyreğinde en az yatırım teşvik belgesi Tarım ve Madencilik sektörlerine verilmiştir.

2022 yılı 2. eyreğinde verilen yatırım teşvik belgelerinde en fazla yatırım teşvik tutarı alan imalat sanayiidir.

Bu dönemde en fazla yatırım teşvik tutarı Antalya'ya verilmiş olup, teŐvikin tutarı 20 milyar TL'dir.

Ardahan, Bayburt, Bozcada, Gökçeada illeri bu dönemde en az yatırım teşvik belgesi alan illerdir.

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

*İl bazında 150 milyon TL ve
üzeri yatırımlar*

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

2022 Q2 - 150 MİLYON TL VE ÜZERİ YATIRIMLAR

Firmanın Adı	Yatırımın Yeri	Yatırımın Sektörü	Yatırım Tutarı (TL)
BATI KİPAŞ KAĞIT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AYDIN	İMALAT	4.882.668.101
POLİMETAL MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BALIKESİR	MADENCİLİK	2.212.183.025
VOYAG TURİZM OTELCİLİK İŞLETMESİ VE İNŞAAT SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	2.150.000.000
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	KIRKLARELİ	İMALAT	2.051.350.484
ÖZALTIN OTEL İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	1.969.792.054
BHM OTELCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	AYDIN	HİZMETLER	1.750.000.000
BAND TURİZM VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AYDIN	HİZMETLER	1.600.000.000
KAYSERİGAZ KAYSERİ DOĞALGAZ DAĞITIM PAZARLAMA VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAYSERİ	ENERJİ	1.521.988.708
YILDIZ BAKIR MADENCİLİK SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	GÜMÜŞHANE	MADENCİLİK	1.473.207.500
AIR ANKA HAVA YOLLARI ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	HİZMETLER	1.201.101.224
MİKROMAN MADEN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MUĞLA	İMALAT	1.121.236.000
VESTEL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MANİSA	İMALAT	1.063.032.108
POLİBAK PLASTİK FİLM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	İMALAT	1.046.842.488
SİLİVRİ AMBALAJ TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	MANİSA	İMALAT	927.451.915
BURSAGAZ BURSA ŞEHİRİÇİ DOĞALGAZ DAĞITIM, TİCARET VE TAAHHÜT ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	ENERJİ	907.013.233
EGE TAŞKÖMÜR MADEN ENERJİ PETROL İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KÜTAHYA	MADENCİLİK	897.483.697
ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MERSİN	İMALAT	838.700.000
CEYPORT TAŞUCU ULUSLARARASI LİMAN İŞLETMECİLİĞİ ANONİM ŞİRKETİ	MERSİN	HİZMETLER	824.709.604
ETLİK GÖRÜNTÜLEME HİZMETLERİ ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	HİZMETLER	821.632.272
SUN TREN SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	MUHTELİF İLLER	HİZMETLER	779.982.000
TOGG AKILLI VE HIZLI ŞARJ ÇÖZÜMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MUHTELİF İLLER	HİZMETLER	750.000.000
TERMAL SERAMİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BİLECİK	İMALAT	715.861.110
GÜNERLER TURİZM NAKLİYAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	712.410.988
ES GLOBAL GIDA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ESKİŞEHİR	İMALAT	680.056.969
AYDEM YENİLENEBİLİR ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	UŞAK	ENERJİ	651.161.675
ZENİT MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KÜTAHYA	MADENCİLİK	649.888.175
NOBEL İLAÇ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	DÜZCE	İMALAT	649.599.980
ABALIOĞLU LEZİTA GIDA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	MUHTELİF İLLER	TARIM	643.669.929
CEMRE MARİN ENDÜSTRİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	624.991.819
ARATEKS SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAHRAMANMARAŞ	İMALAT	622.355.998
AYDEM YENİLENEBİLİR ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ	UŞAK	ENERJİ	615.623.306
TARŞA OTEL İŞLETMECİLİĞİ TURİZM VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	609.723.020
SEFINE DENİZCİLİK TERSANECİLİK TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	İMALAT	608.448.938
JANTSA JANT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AYDIN	İMALAT	589.800.076
ŞİRECİ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GAZİANTEP	İMALAT	581.602.913
HEKİMHAN MADENCİLİK İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MALATYA	MADENCİLİK	559.672.663

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

Firmanın Adı	Yatırımın Yeri	Yatırımın Sektörü	Yatırım Tutarı (TL)
ERHALLAR DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KARABÜK	İMALAT	555.364.000
MEDİCANA HASTANE İŞLETMECİLİĞİ ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	HİZMETLER	511.220.523
ZES DİJİTAL TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MUHTELİF İLLER	HİZMETLER	500.000.000
BAREM AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KONYA	İMALAT	491.000.000
YUVACIK TEKSTİL GIDA AKARYAKIT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	DİYARBAKIR	İMALAT	480.424.772
NOORDZEE SU ÜRÜNLERİ İHRACATI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SAMSUN	İMALAT	473.019.236
SCHMİD PEKİNTAŞ GÜNEŞ ENERJİ SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	DÜZCE	İMALAT	464.722.231
UTEKS İPLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BATMAN	İMALAT	434.408.257
ETİ KROM ANONİM ŞİRKETİ	ELAZIĞ	ENERJİ	412.991.927
YAŞAM ÖZEL SAĞLIK HİZMETLERİ TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	MERSİN	HİZMETLER	392.500.000
AK-KA İNŞAAT TURİZM VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	385.000.000
BG MADEN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	İMALAT	379.688.917
ÖZSAR TEKSTİL GIDA İNŞAAT NAKLİYE SANAYİ VE DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	İMALAT	373.943.185
EZEL MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAHRAMANMARAŞ	İMALAT	362.000.000
BIOGERM ELEKTRİK ÜRETİMİ SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	KIRŞEHİR	İMALAT	358.414.548
REİSLER TURİZM VE OTELCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	HİZMETLER	345.000.000
MONDİ OLMUKSAN KAĞIT VE AMBALAJ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	İMALAT	340.697.281
YİĞİT AKÜ MALZEMELERİ NAKLİYAT TURİZM İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	İMALAT	332.298.681
EXAPLAST AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BOLU	İMALAT	327.500.000
EKO TURKA TEKSTİL TARIM HAYVANCILIK TAŞIMACILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ADYAMAN	İMALAT	324.153.481
YOU OTELCİLİK TURİZM ANONİM ŞİRKETİ	ANTALYA	HİZMETLER	308.153.750
NESOS GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	303.210.389
SERTAVUL RES ELEKTRİK ÜRETİM ANONİM ŞİRKETİ	MERSİN	ENERJİ	296.171.111
BARS SAĞLIK HİZMETLERİ TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KAHRAMANMARAŞ	HİZMETLER	291.000.000
SECTOR TARIM KİMYA GIDA PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AKSARAY	İMALAT	285.190.000
RHOFA ENERJİ MÜHENDİSLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	İMALAT	270.864.611
KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI	KAHRAMANMARAŞ	HİZMETLER	244.548.000
SİLSAN SİLİNDİR VE MOTOR ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ADANA	İMALAT	242.833.967
ABALIOĞLU BALIK VE GIDA ÜRÜNLERİ ANONİM ŞİRKETİ	AYDIN	TARIM	238.819.725
SİLKAR MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BİLECİK	İMALAT	237.748.817
KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	KOCAELİ	HİZMETLER	232.542.104
AKMERCAN TUNCELİ DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	TUNCELİ	ENERJİ	231.097.500
BYCHEM PETROKİMYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	229.851.600
D MİNERAL VE MADENCİLİK ANONİM ŞİRKETİ	MALATYA	MADENCİLİK	228.381.774
T SAĞLIK ÇÖZÜMLERİ İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	İZMİR	HİZMETLER	222.749.817
PİDOK PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ADANA	İMALAT	221.357.588
KARSOM 61 SU ÜRÜNLERİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	TRABZON	İMALAT	219.323.500

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

Firmanın Adı	Yatırımın Yeri	Yatırımın Sektörü	Yatırım Tutarı (TL)
TARKİM BİTKİ KORUMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MANİSA	İMALAT	218.600.879
BİANCO SAĞLIK ÜRÜNLERİ TİCARET PAZARLAMA SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	İZMİR	HİZMETLER	214.623.705
BİANCO SAĞLIK ÜRÜNLERİ TİCARET PAZARLAMA SANAYİ LİMİTED ŞİRKETİ	KOCAELİ	HİZMETLER	214.116.373
TARMAN TURİZM ÇİMENTO YATIRIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	NEVŞEHİR	HİZMETLER	212.917.565
NEWTECH GLOBAL KİMYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	İMALAT	212.520.000
SET OTELCİLİK TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	HİZMETLER	211.938.487
AKMERCAN GEPA DOĞAL GAZ DAĞITIM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SAKARYA	ENERJİ	210.684.500
FMSS BİLİŞİM TEKNOLOJİ SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	İSTANBUL	HİZMETLER	210.000.000
GOLD HARVEST KURUYUĞUN GIDA VE TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ESKİŞEHİR	İMALAT	209.612.114
ENSAR TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAHRAMANMARAŞ	İMALAT	205.010.158
KUZUY İSTANBUL ÇEVRE YÖNETİMİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	203.200.000
ÇETİNKAYA MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAYSERİ	ENERJİ	196.351.719
SEHER MENSUCAT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SAKARYA	İMALAT	192.845.471
T SAĞLIK ÇÖZÜMLERİ İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE DİŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	KOCAELİ	HİZMETLER	191.632.533
OKAN CAM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	DÜZCE	İMALAT	190.712.752
MAN TÜRKİYE ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	İMALAT	185.829.595
CEVHER METALÜRJİ DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	HATAY	İMALAT	176.655.819
ÇEKŞAN GEMİ İNŞA ÇELİK KONSTRÜKSİYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	175.201.742
ARILI PLASTİK SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	172.000.000
SENTAŞ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	İMALAT	170.000.000
CARGILL TARIM VE GIDA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BALIKESİR	İMALAT	167.263.082
VETAMERİKAN VETERİNERLİK HİZMETLERİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	HİZMETLER	166.600.000
GENÇ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	SİVAS	İMALAT	166.032.490
PARSAN MAKİNA PARÇALARI SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	164.275.484
ABS ALÇI VE BLOK SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	SİVAS	İMALAT	157.668.000
BİLGİN YATÇILIK VE TURİZM İŞLETMECİLİĞİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	İSTANBUL	İMALAT	156.631.468
AKPINAR CİVATA HIRDAVAT İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	HİZMETLER	156.275.000
PETEK KONTRPLAK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GAZİANTEP	İMALAT	155.000.000
OMTAŞ OTOMOTİV TRANSMİSYON AKSAMI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	İMALAT	154.681.560
ÇABA MISNAK PROJE LOJİSTİK VİNÇ VE MÜHENDİSLİK ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	HİZMETLER	152.369.723

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

2022 Q2 YILI İMALAT SEKTÖRÜ EN FAZLA TEŞVİK TUTARI ALAN İLK 50 FİRMA

Firmanın Adı	Yatırımın Yeri	Yatırım Tutarı (TL)
BATI KİPAŞ KAĞIT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AYDIN	4.882.668.101
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI ANONİM ŞİRKETİ	KIRKLARELİ	2.051.350.484
MİKROMAN MADEN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MUĞLA	1.121.236.000
VESTEL ELEKTRONİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MANİSA	1.063.032.108
POLİBAK PLASTİK FİLM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	1.046.842.488
SİLİVRİ AMBALAJ TİCARET VE SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	MANİSA	927.451.915
ÇİMSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MERSİN	838.700.000
TERMAL SERAMİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BİLECİK	715.861.110
GÜNERLER TURİZM NAKLİYAT VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	YALOVA	712.410.988
ES GLOBAL GIDA SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ESKİŞEHİR	680.056.969
NOBEL İLAÇ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	DÜZCE	649.599.980
CEMRE MARİN ENDÜSTRİ ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	624.991.819
ARATEKS SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAHRAMANMARAŞ	622.355.998
SEFİNE DENİZCİLİK TERSANECİLİK TURİZM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	YALOVA	608.448.938
JANTSA JANT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AYDIN	589.800.076
ŞİRECİ TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	GAZİANTEP	581.602.913
ERHALLAR DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KARABÜK	555.364.000
ARMADA NEXTGEN GIDA TİCARET SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	MERSİN	525.452.131
BAREM AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KONYA	491.000.000
YUVACIK TEKSTİL GIDA AKARYAKIT TAAHHÜT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	DIYARBAKIR	480.424.772
NOORDZEE SU ÜRÜNLERİ İHRACATI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SAMSUN	473.019.236
SCHMİD PEKİNTAŞ GÜNEŞ ENERJİ SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	DÜZCE	464.722.231
UTEKS İPLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BATMAN	434.408.257
BG MADEN SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BURSA	379.688.917
ÖZSAR TEKSTİL GIDA İNŞAAT NAKLİYE SANAYİ VE DİŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	373.943.185
EZEL MENSUCAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAHRAMANMARAŞ	362.000.000
BİOGERM ELEKTRİK ÜRETİMİ SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	KIRŞEHİR	358.414.548
MONDİ OLMUKSAN KAĞIT VE AMBALAJ SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	340.697.281
YİĞİT AKÜ MALZEMELERİ NAKLİYAT TURİZM İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	332.298.681
EXAPLAST AMBALAJ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BOLU	327.500.000
EKO TURKA TEKSTİL TARIM HAYVANCILIK TAŞIMACILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ADIYAMAN	324.153.481
NESOS GIDA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	303.210.389
SECTOR TARIM KİMYA GIDA PAZARLAMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	AKSARAY	285.190.000
RHOFA ENERJİ MÜHENDİSLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	TEKİRDAĞ	270.864.611

TÜRKİYE'DE VERİLEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİ

Firmanın Adı	Yatırımın Yeri	Yatırım Tutarı (TL)
SİLSAN SİLİNDİR VE MOTOR ELEMANLARI SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ADANA	242.833.967
SİLKAR MADENCİLİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	BİLECİK	237.748.817
BYCHEM PETROKİMYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KOCAELİ	229.851.600
PİDOK PLASTİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ADANA	221.357.588
KARSOM 61 SU ÜRÜNLERİ TİCARET LIMITED ŞİRKETİ	TRABZON	219.323.500
TARKİM BİTKİ KORUMA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	MANİSA	218.600.879
NEWTECH GLOBAL KİMYA SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İZMİR	212.520.000
GOLD HARVEST KURUYEMİŞ GIDA VE TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	ESKİŞEHİR	209.612.114
ENSAR TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	KAHRAMANMARAŞ	205.010.158
KUZEY İSTANBUL ÇEVRE YÖNETİMİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	203.200.000
SEHER MENSUCAT TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	SAKARYA	192.845.471
OKAN CAM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	DÜZCE	190.712.752
MAN TÜRKİYE ANONİM ŞİRKETİ	ANKARA	185.829.595
CEVHER METALÜRJİ DEMİR ÇELİK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	HATAY	176.655.819
ÇEKSAN GEMİ İNŞA ÇELİK KONSTRÜKSİYON SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	175.201.742
ARILI PLASTİK SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ	İSTANBUL	172.000.000

IV

YATIRIM TEŞVİKİNE GENEL BAKIŞ

Bültenin bu bölümünde
2022 yılı 2. çeyreğinde
verilen yatırım teşvik
belgelerinin değerlendirmesi
paylaşmaktadır.

Yatırım Teşvikine Genel Bakış

Ferda Besli
Besfin Kurucu & CEO
İSO Danışmanı
ferda.besli@besfin.com

2022 Yılı İlk Yarısında Yabancı Sermayeli Şirketlere Verilen Yatırım Teşvik Belge Adedi ve Yatırım Tutarı Azalırken İptal edilen yatırım teşvik belgeleri de dikkat çekiyor.

2022'nin ilk yarısında Türkiye'de verilen Yatırım Teşvik Belgesi adetlerine bakıldığında, 2022 yılının ilk yarı yılında toplamda 5.576 adet yatırım teşvik belgesi verilmiştir. 2021 yılının ilk yarı yılına göre verilen belge adedi %8 azalırken, verilen yatırım tutarı %5 artmıştır. En çok teşvik verilen sektör %74 pay ile İmalat sektörü 2021'de olduğu gibi lider sektör olarak gerçekleşmiştir. Ancak 2022 yılı ilk yarı yıla bakıldığında İmalat sektörünün payı %67'ye gerilerken, Tarım sektörünün de payı %3'e düşmüştür. 2021 yılının ilk yarı yılında Hizmetler sektörünün payı %10 iken 2022 yılının ilk yarı yılında da Hizmetler sektörünün payı değişmemiştir.

2021'e göre belge adetini %140, sabit yatırım tutarını ise %23 artıran enerji sektörü tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de önemli bir konuma gelmektedir. Paris Anlaşması, Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi anlaşmaların da etkisiyle tüm dünyada hızla önem kazanan yeşil enerji trendinin Türkiye ekonomisine etkisi görünmektedir.

2022'nin ilk 6 ayı için açıklanan yatırım teşvik belgelerinin istihdam verilerine bakıldığında ise 160.000 kişilik istihdam sağlandığı görülebilir. Bu alanda lider alt sektör ise %30'luk payı ile 2021'de olduğu gibi giyim eşyası imalatı olmuştur.

Makroekonomik gelişmelerin de etkisi ile sermaye türünde de değişim görülmektedir. Yabancı sermayeli

Yatırım Teşvikine Genel Bakış

belgelerin adetinde %8'lik bir azalma olurken bu belgelerin sabit yatırım tutarlarında %45'lik bir azalma olmuştur.

Yabancı sermayenin ülkemizde direkt yatırım isteğinin azaldığını gösteren bu veriler, aynı zamanda 2022 ilk 6 ayı verilerinde en çok dikkat çeken konulardan biri olan iptal edilen belge sayısındaki rekor artışı da açıklamaktadır. 1.475 adet belge iptal edilirken bu iptaller sebebi ile 14.2 Milyarlık sabit yatırım ve 58 bin kişilik istihdam da ortadan kalkmış oldu. Toplam yatırım belgelerinin %26'sı iptal olurken sabit yatırımın %6'sı ve istihdamın ise %36'sı iptal olmuştur.

Temmuz ayında yayınlanan IMF'in raporunda da projeksiyonlara bakıldığında Dünya genelinde genel olarak büyümenin yavaşladığı görülmektedir. 2022 yıl sonunda Dünya büyümesinin %3,2 ve 2023'te ise %2,9 olacağını öngörmüştür. 4 Eylül 2022'de açıklanan OVP'da Türkiye 2022 ve 2023 yıllarında %5 büyüyecek olup küresel büyüme rakamlarının üzerindedir. Tabii ki düşük büyüme ortamında iş yapmak işi büyütme zor olacak. Öte yandan zorunlu maliyetleri yüksek olan şirketlerde ölçek ekonomisi ters çalışacak ve karlılıklar düşecektir.

Enflasyon Ağustos 2022 ayında Avrupa Birliğinde % 9.1, ABD'de Temmuz 2022 % 8.6 ve Türkiye'de Ağustos enflasyonu % 80.2 olarak gerçekleşti. Son yıllarda görünmemiş bir oran.

Sonuç olarak, daha önce tecrübe edilmemiş bir makro ekonomide 2023 yılında iş yapacağız. Bu durumun getirdiği fırsatlardan yararlanmak için mutlaka güçlü bir mali yapıya ihtiyaç vardır. Önerimiz, Şirketler mali durumlarını gözden geçirmeli iyi analiz etmelidirler, aynı zamanda iş modellerini değişen finansal ve makroekonomik koşullara göre senaryolarla projekte edip iyi incelemelidirler.

70.yıl

İSTANBUL
SANAYİ ODASI

İSO TEŞVİK MASASI ile Devlet Desteklerinden Yararlanmak Artık Çok Daha Kolay

Teşvik masası birimimizle güncellenen mevzuatı takip ediyor, firmanız için en uygun devlet desteklerini, teşvik ve hibeleri araştırıyor; hızlı bir şekilde ulaşmanızı sağlıyoruz.

DETAYLI BİLGİ İÇİN

Teşvik Masası Koordinatörü S. Selin ALGAN

Tel: (0212) 252 29 00 - 265

E-posta: tesvikmasasi@iso.org.tr

iso.org.tr/iso-tesvik-masasi

